

וצפרט מה שכתב דמשום הכי צריך חנאי כפול לזטל מעשה
צעי חנאי כפול זה צ"ע מאד הא אם נימא דיוכל לזטל הגט
צריך לומר דזה אינו מעשה וכדברי חוס' הנ"ל אם כן למה
לי חנאי כפול ולכן אינו מצין דברי המשוזה:

ובפרט צנידון דידן דנראה פשוט דהמון עם קורין לציטול
עניי גירושין שלא יהי' גט אצל אין כוונתו לזטל
גט הכתוב כלל וכל מקום שנוכל לומר שאין כוונתו לזטל גוף
הגט עדיף טפי וכבר האריך בדבר זה צדים אפרים ז"ל [סי'
קכ"ה] הגם מה שרואה לומר שיוכל לזטל על זמן זה דבר
שאינו כלל לפענ"ד אצל צוה דבריו מסתברים שיותר י"ל
שכוונתו על ציטול המעשה לא על הגט:

והנה הרבה היה לי לדבר צוה וגם יש לי צוה מכבר
תשובה באריכות תרכ"א אולם צער בני הילד המוטל על
ערש דוי' ד' ירפאהו מהרה לכן לא כתבתי רק מה שנראה
לפענ"ד:

אך עם כל זה מהראוי לגרש שנית כי חמורה איסור ערוה
וצפרט כי ראינו הקלות שעשו צמה שלא מסרו לו
קודם נתינת הגט ולכן צריכה גט שני והיה שלום. וי"ו ערב
צבת קודש ה' אדר תרכ"א לפ"ק צאנץ:

סימן קבה

להרב כו' מו"ה מאיר אליעזר ראזנבערג מו"צ דק'
בטאשוב יע"א:

שא"ל אודות הגט ששם אבי הצעל צבי יוסף וצפי כל
נקרא הירש יוסל ומחמת שספק להדיינים אם
לכתוב יאסל צאל"ף או צוא"ו יוסל לואח המחקמו לכתוב
דמתקרי הירש יוסף ויש פסלו הגט משום דיש אנשים נקראו
הירש יוסף ואם כן יאמרו דאין זה צעל האשה דצעל האשה
היה אציו נקרא צסם הירש יוסל וגם עוד צא לפסול משום
דהוי שקר שמעולם לא נקרא הירש יוסף והאין יכתוב
דמתקרי הירש יוסף צמה שלא נקרא מעולם כן:

תשובה הנה הנחלת שצעה [סי' מ"ו ש"א י' יוסקא ומוצא
צצ"ש שמות אנשים אות סמ"ך סענדר] פסק
לכתוב לכתחלה אלכסנדר אפילו שלא נקרא מעולם רק
סענדר ואפילו צמי שנקרא לתורה נחנאל וצפי כל סענדר
ולא נקרא מעולם אלכסנדר מכל מקום כותבין דמתקרי
אלכסנדר כיון דזה הוא עיקר השם אלמא דלא חיישינן לזה
דיאמרו אחר הוא ולא משום מחוי כשקרא. ואין לחלק דשם
אלכסנדר לא שכיח וידוע שכוונתם על סענדר מכל מקום
מנחלת שצעה גופא משמע דכל ענין כותבין עיקר השם אם
שם הנקרא הוא קיצור כמו יוסל מיוסף והגם שהצית שמואל

סימן קבד

לידידי חתן אחי הרב הגאון הגדול החסיד המפורסם
ג"י ע"ה מו"ה חיים אליעזר וואקס נ"י האבד"ק
מארניגראד יע"א:

בנידון שאלתו צאחד שנקרא עליא ולספר תורה נקרא
אליהו וחותם אלי' ורשימה. הנה לפענ"ד דאין
צריך רק חד גט צואו כאשר העלתי במצורי אות א' אלי'
ס"ק (י"צ) [י"ד] עיין שם עד סוף הדיבור:

ובזה שאמר המגרש שצאם לא יתנו לו השלעסיל לא יהי'
גט ופסל מעלת כ"ת הרבה:

והנה לפענ"ד צאם הי' חנאי צודאי מהני מה ששוב ציטל
צפירוש ואמר שלא יהי' על האשה שום דבר
כמנהגו לומר ככתוב צכדריס [סי' קנ"ד סדר הגט סעיף י"ד] ואם
כן אין כאן ספק דהחנאי צטל ואם כוונתו על ציטול הגט לא
מהני ציטול עוד על גט זה כמבואר בטור [סוף סי' קמ"א]
וזה אין צריך כלל לפלפל:

אך צאמח לפענ"ד דבר זה אינו כלל ציטול על חנאי דהנה
ידוע דעת רוב ראשונים שלא מהני ציטול לגט רק דעת
הרמב"ם [פ"ו מהל' גירושין הכ"א] וחס' [גיטין דף ל"ב
ע"ב ד"ה התם] דמהני ציטול וצכרתם דלא הוי רק דיבור
קודם גמר מעשה הגירושין ודיבור מצטל דיבור ולכן יכול
לזטל השליחות והאוי דמעיקרא והוי ככתב הגט צלא צוי
וצריצ"ש ז"ל [סי' תפ"ב] מצואר הטעם דיוכל לזטל שלא
יהי' צגט זה נתינה אך על כל פנים עיקר הטעם שמצטל
גוף הגט צכירור אצל אם אינו מצטלו רק תלוי צחנאי אם
תעשה לי דבר זה הוי רק חנאי [וממילא על כרחך דלא צטל
להגט]:

וגם אם נדחוק ונימא דתליא ציטולו צה אם לא תעשה לו
מצטל מעכשיו אם כן הוי צכירה ממש כיון דכל חנאי
הוי מדין צכירה כמבואר צרש"י וחס' פרק כל הגט [כ"ה
ע"ב ד"ה ולמי מיית] ורק הטעם צחנאי דמהני משום דאמרין
דעתו לקיים החנאי ועל פי זה נותן הגט שיתקיים החנאי וכל
זה אם מתנה עם האשה אצל אם נימא דאין זה להאשה ורק
אם האשה לא תתן לו מצטל הגט אם כן שפיר תלוי צכירה
והוי כמו אם ירדו גשמים יהי' חרומה וכיוצא וא"כ אפילו
נתקיים החנאי צטל הגט זולת לומר דפסקין צחד דבר
צכירה דעת מהרש"ל [צצ"ק צדיני צכירה פרק ב'] אך צאמח
גוף הדבר נראה לי דזה לא הוי רק חנאי והחנאי צבר אמרנו
שציטל אותו צמה שציטלו לפני צית דין כמנהגו:

ואם שצאמח צחשו' מהרש"ש ז"ל [סי' כ"ו] כתב כדברי
מעלת כ"ת לא זכיתי להצין דברי המשוזה ההוא